

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 24 Lei
Pe jumătate 13 Lei
Un număr 50 bani.

Iese odată la săptămână.

Adresa: „UNIUREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos.
Director: Alexandru Lupescu-Kielin.

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 2 Lei a doua și a treia oră 1.50 Lei

Fiecare la locul său.

— Cum știu alții să iasă din năcazurile pricinuite de război. — Din pildele altora. —

Di Nicolae Iorga, marele apostol al cărții și al învățaturii românești, găsindu-se acum la Paris, trimite gazetei „Patria” dela Cluj însemnări despre băgările sale de seamă din marele oraș al lumii. Și spune di Iorga, că vede acolo o rânduială și o alergare frumoasă după trebi, încât a rămas uimit.

Prefutindenii oameni cuprinși cu lucrul, bărbați, femei, tineri, bătrâni fiecare într'ale sale, căutând să se întrecă în hărnicie și în regulă. Toți alergă, toți muncesc, toți au ceva de făcut, însă totuși nici o neînțelegere, nici o gălceavă, nici o vorbă de sfadă, ori de cârtire: Parisul întreg pare un furnicar uriaș, unde fiecare furnică e la treabă și totuși nu se încălcesc una pe alta.

O minunată bunăînțelegere stăpânește acea mare văltoare a milioaneilor de oameni și nimic nu turbură munca obștească de spornică înaintare.

Cum se poate minunea aceasta, ne-o spune tot di Nicolae Iorga, scormonind cu privirile sale pătrunzătoare până în adâncimea lucrurilor. Acolo *fiecare își caută mai întâi de datoria lui*, împlinindu-și-o până la capăt, fără să caute nici în stânga, nici în dreapta, ci își vede de

lucrul său, pe care îl face, fără să caute a împiedeca pe alții dela îndeplinirea datoriei lor. Adică, în marele oraș al Franței, *fiecare e la locul său*, văzându-și de trebile sale: meșterul e la unealtă, slujbașul la peană, soldatul la militarie, căruțașul la caii săi și frânarul la tren. Unde este pus, fiecare își îndeplinește slujba așa cum mai bine nu se poate pofti. Și-o îndeplinește nu de frică, nici de dragul bacșiușului, ci din convingerea, că își face bine șieși, face bine semenilor săi și țării întregi.

Iar înaintarea Franței și smulgerea sa din năcazurile războiului se pot vedea cu ochii.

Cetind acestea însemnări ale diui Nicolae Iorga ne gândim la frumoasa și bogata noastră țară, care este însă totuși atât de neorânduită și de înglodată în năcazuri, încât își vine să-i plângi și de jale și de ciudă. La noi încă toate merg rău: Trenurile sunt puține și scumpe, politica e numai venin și ură, oamenii sunt mai hămesii după îmbogățire de cât ori când, certele și neînțelegerile sunt la toate răspântiile, ca într'un stup, unde albinele se mănacă una pe alta, Vedem cu toții, că treburile obștești nu merg pe cărări netede și strigăm la

teate prilejurile, că ar trebui să fie altfel.

Ar trebui însă să strigăm mai puțin și să luăm pildă dela popoarele, cari s'au săltat peste patimi și au găsit cheia norocului și a ieșirii la lumină din bezna năcazurilor.

Ar trebui să înțelegem și noi odată, că înaintarea unei țări și chiar înaintarea noastră pe capete, nu poate să urmeze decât din munca fără preget și fără patimi a tuturor, începând dela ministrii până la cei din urmă frânar de tren.

Adunarea gazetarilor.

În ziua întâi și a doua de Bobotează, gazetarii români din Ardeal au ținut la Cluj o adunare, hotărând înființarea unei însoțiri cu numele de „Sindicatul Presei Române din Ardeal”, care, între altele are scopul să întemeieze și să susțină o casă de ajutor a ziariștilor, un fond de pensii și un sanator (spital) pentru slujbașii penei, ajunși la caz de boală sau la neputință de-a mai munci.

S'a ales un comitet, în fruntea căruia a fost pus părintele Ioan Agărbiceanu, directorul ziarului „Patria”, cunoscutul scriitor ardelen.

În legătură cu adunarea s'au ținut și serbări frumoase, din venitul cărora s'au adunat sume însemnate pentru fondul sindicatului.

Din acest prilej gazetarii din Cluj au scos și o mare foaie de ocazie sub numele de „Gazeta Noastră”.

Noi, muncitorii de pe la margini ai gazetăriei, ne bucurăm din inimă de această înțeleaptă mișcare, precum și de fericita împrejurare, că astăzi gazetarii români ai Ardealului pot să se

miște în voie pe pământul strămoșesc și nu mai trebuie să tremure de frica procurorilor unguri și a temnițelor, ca în vremile de robie.

DE PRIN SATE.

Vești bune din Cut.

Fiind teatrul cel mai puternic mijloc de deșteptare pentru popor, în Cut în vremea din urmă de-un an și jumătate, s'a stăruit cu toată dragostea în direcția aceasta.

Mai întâiu s'a jucat »In sat la Tânguești« și a fost de-ajuns, ca și tinerimea din sat să prindă dragoste de teatru. Tineri din Dumitra au jucat pe »Florin și Fiorica« de Alexandri. În scurtă vreme după aceea s'a jucat »Cinel-cinel«, și »O țezătoare la țară«. Copiii dela școală au jucat »Fica pocăită«, iar acum la Crăciun »Cine sapă groapa altuia însuși cade în ea« piesă de Crăciun în 3 acte. Mai ales piesa din urmă a plăcut mult și pentru limpezimea cu care au spus-o elevii școlii și pentru învățăturile folositoare ce cuprinde în scurte proverbe populare:

La oamenii potlogoși

Vezi boii cei frumoși

Dar la oamenii făloși

Nu vezi nici pureci răioși.

Urmarea acestor producțiuni teatrale afară de plăcerea ce-au produs, a fost înjgheburile unei frumoase biblioteci populare care ajută și de Asociațiunea din Sibiu împarte frumoase și folositoare cărți de citit în popor. La producțiunea din urmă s'a încasat 161.50 lei, pe care i-a și dus studentul în iură Ioan Brate la Cluj de unde ne trimite iar cărți pentru bibliotecă. Taxa de intrare s'a pus numai 1 leu, ca cu atât să se ajungă mai bine scopul cultural, al acestor producțiuni.

Din bibliotecă în toată săptămâna mai ales Dumineca d. a.

să împart cărți și cu aceasta ocaziune se cetese gazete și cărți mai atrăgătoare. E purtată din gură în gură mai ales povestirea lui Tolstoi »Cât pământ îi trebuie unui om«. Acum când cea mai arzătoare chestie e împărțirea pământului. Toată lumea știe povestea lui Pahomie, căruia i-s'a dat voie să cuprindă atâta pământ-cât poate încunajura într'o zi, numai să sosească înainte de apunerea soarelui de unde a plecat. S'a trudit bietul Pahomie așa de mult încât a căzut mort când a sosit în punctul de plecare, cei mai setoși după pământ își aud adesea poezia de Pahomie.

Multă plăcere au făcut poporului câțiva frați reîntorși din America, cari au cumpărat un frumos clopot la biserică și vreau să cumpere și prapori pentru biserică. *Coresp.*

Teafu școlar în Ganfalău.

Domnul Basiliu Popa învățător la școala primară de stat din Ganfalău, a aranjat a două zi de Crăciun o binecunoscută producțiune cu școlarii. S'au predat monoloage, dialoge, s'au cântat 2 colinde și mai multe cântări.

Faorte bine s'a jucat piesa »Otrava femeiască«. Au reușit toate peste așteptare. Ne-a pus în uimire istețimea micilor școlari pe scenă. A rezultat și un venit curat de vré-o câteva sute de Lei.

Merită toată lauda Domnului inv. Popa.

1 Ianuarie 1921.

Vasilica Custelcean.

CUM STĂ LUMEA ȘI ȚARA?

De-ale politiceii.

Alegeri cu vot greu...

La începutul lui Faur se fac câteva alegeri pentru Sfatul Țării (Parlament). Astfel județul Ilfov din vechiul regat trebuie să aleagă un senator, iar la noi, în Ardeal, județul Târnavă mică, deputat. Asemenea vor alege județul Fălciu senator, Romanți și Soroca (Basarabia) deputați.

Acestea alegeri fac mare sfară în mersul politiceii din zilele acestea. Dela ele se așteaptă un vot cu mare tragere la cumpănă în pragul deschiderii Parlamentului. Și anume: alegătorii prin voturile lor vor arăta dacă mai au încredere în oamenii guvernului, ori nu. Dacă vor fi aleși candidații propuși de cârmuire, atunci guvernul generalului Averescu va putea să zică: iată, vedeți, că țara e mulțumită cu noi, înzădar tot strigați în poșiva noastră! Iar dacă nu, atunci partidele din opoziție vor zice: așa-i, că țara e sătulă de făgăduieli neimplinite și că ne dă nouă dreptate, alegând pe oamenii noștri, în cari are mai multă încredere?

Prin urmare putem socoti, că alegerile cari se fac în zilele acestea pot să aducă ori o oarecare întărire a guvernului de astăzi, ori pot să grăbească schimbarea lui.

Frământările socialiştilor.

Socialiștii din țara noastră se găsește acum la o răspântie. În luptele pe cari le poartă muncitorii și sărăcimea de pe la orașe pentru ușorarea sortii lor, au ajuns să fie conduși în vremea din urmă de două feluri de conducători: unii, cari vreau o mișcare în marginile legii ca cetățeni ai țării, alții cari trag cu ochiul spre Moscova bolșevicilor și așteaptă o vâltoare ca cea rusească, spre a putea fi ei stăpâni în țară, cum a fost Kuhn Béla în Ungaria.

Planurile și nădejile celor din urmă au răsuflat cumva în zilele din urmă și dupăcum vestese foile dela București e pe cale să se facă o ruptură în partidul socialist.

Tabăra-socialiștilor mai cumpăniți au în frunte și ascultă de conducătorii Grigorovici și Jumanca, unul bucovinean, iar al doilea ardelen. Cei alții nu prea îndrăznesc să iese pe față cu planurile lor, ei se pot cunoaște mai ales din ochirile pe cari le îndreaptă asupra celor dinăi, în deosebi asupra conducătorilor Grigorovici și Jumanca, cari cer un socialism mai înțelegător al împrejurărilor țării noastre.

Pe Jumanca sunt supărați mai cu seamă streinii, fiindcă le-a dat pe față gândurile, cari nu

sunt de loc binevoitoare României mari. E și adevărat, că mai ales în Ardeal s'au dat dintr'una socialiști o mulțime de unguri, cari ca ieri erau înalți slujbași și ofițeri în-oastea Ungariei prăbușite. Și e limpede, că aceștia ar dori să vie lumea bolșevicilor, fiindcă atunci ei pot nădăjdui reîntoarcerea stăpânirii ungureșii, dacă s'ar face vâltoare în țară.

Iată însă, că chiar dintre socialiști sunt foarte mulți, cari le ghicesc gândurile și vreau să rupă o prietinie cu primejdiile pentru țară. Deci frământările, de acuma din partidul socialist, vor avea darul ca țara să cunoască pe față: cine visează cai verzi pe păreți!

De către bolșevici nu ne amenință primejdie

În săptămânile dia urmă se făcuse veste mare, că bolșevicii din Rusia ar fi ingramădit spre granițele noastre dela Nistru o mulțime de divizii roșii cu gândul de-a năvăli în Basarabia. Unii oameni mai slabi de fnger au și început să se înspăimânte și să șoptească cu groază, că vom avea războiu cu Rușii. În deosebi anumite gazete din străinătate porniseră a trimbiță cât le luă gura, că la Nistră-i bai și că Românii s'au și luat de grunaz cu oștile bolșevicilor.

Acum s'a limpezit-pe-deplin și această poveste cu gogorița dela Nistru. Un ziar dela București, care stă foarte aproape

Nunțile în Săcădate.

— De Ioan Georgescu. —

Di Ioan Georgescu, secretarul literar al Asociației noastre pentru învățatură și înaintare, a publicat de curând o foarte frumoasă cânticică, în care descrie satul său, Săcădatea de pe Olt. Cartea s'a tipărit în »Biblioteca populară a Asociației« sub nr. 92 și se poate cumpăra din oricare librărie românească. Noi dăm o mică gustare dintr'ansa, ca cetitorii noștri să aibă o dovadă de lauda care se cuvine acestei cărți.

Nunți ca în Săcădate mai rar.

Și aiurea »goghesc« pe mireasă, cum se zice, și o fac să-și ia ziua bună dela tată dela mămă, dela frați, dela surori, dela grădina cu flori, — dar poate că nu o știu podobil așa de frumos ca la noi.

Cu flori roșii pe cap și la urechi, în formă de cunună, cu lie știpuită și înflorită, cu rochie albă încrețită, cu crătință mare neagră, bogat înflorată dinainte, numită »perpetă«, cooperită și cu un sort alb de giulgiu străveziu, chiar cum zice cântecul:

*Da ieși să-ți mări mare-afară
Și te uită sus și'n jos
Mai tare spre răsărit,
Că vine-un car podobil.
În mijlocul carului
Este-o curca țintuită.
Dar nu-i curca țintuită,
Că-i noru-la podobilă.*

Ales când e vre-o nunță de oameni fruntași. Apoi să vezi ospăț, cântece și veselie. Curat vorba Iordăchioaiei celei bătrâne la nunta nepotului ei, însurat cu cea mai frumoasă și mai bogată fată din sat:

*Ține, Doamne, ce ne-ai dat,
Cam ales ce-am vrut din sat:
O fată de om bogat*

Femeile, în deosebi sunt la largul lor. Cântecele, jocul și femeile! Treime nedespărțită.

Nu voiu uita de fina Podii care, văzând veselia cea mare a nuntașilor — intrară și popii în horă — strigă:

*Vai de mine, ce potof,
Că joacă și popi și tot!*

Și cântă și strigă, nu pentru că ar fi amețite de beutură, ci fiindcă sunt incredințate că faptul cel mai serbătoresc din

vieța omului, nunta, nu se poate închipui fără cântec și voie bună:

*Și nu strig că sunt beută,
D'asa se cade la nunță.*

Mai cu seamă dacă e ceva ori cineva de atins, săcădate-nole sunt meștere mari...

O vecină, măritată după un văduvoiu, cu care trăia rău, la o nunță se răzbună, strigându-i bărbatului dela inimă:

*Decât după văduvoiu,
Mai bin' cu capu'n noroiu;
Că de noroiu te-i spăla,
De văduvoiu nu-i scăpa.*

Sunt vesele cu astfel de prilejuri nu numai tinerele, ci și bătrânele care, simțindu-se cu un picior în groapă, știu poate că mai mult n'au să se nuntească.

Mama cea bătrână a dascălului Lupii chiui și ea la nunta feciorului celui mai mic:

*Floriți flori, nu mai floriți,
Că mii nu-mi mai trebuiri!*

De zestre li se dă tinerelor părechi, pe lângă partea covenită de moșie, câte o păreche de boi, vacă ori bivoliță fătă,

cai, oi ș. a. și câte-o vorbă înțeleaptă pe care o țin în minte oamenii din neam în neam.

Iată, ce povește dă Onea Gheorghii Lupii din Gherghelau, care a măritat șapte fete și e strămoșul atâtoro din familiile săcădate-nole de astăzi. El zicea fetelor și nepoatei sale:

Dragile mele, nu vă bucurați de averea altora; vă bucurați de a voastră; că de pe calul altuia curând te dai jos.

Paserea se ridică și zboară cu două aripi. Și voi cu aceste două aripi vă veți ridica: cu munca și cruțarea voastră. Când cruțați, cruțați la gura sacului, că la fund ați cruțat, dar nu-ți mai avea ce. Mai multe Marți, decât cârnați. Și pe zi de trei ori te duci în cămara cu slănină și la lada cu făină.

Ferțiți-vă de omul risipitor! E ca peștele. Ori câtă apă ar înghiți, toată o dă pe urechi afară.

Asemenea și de cel slab! Mai bine cu om de ispravă la pagubă, decât cu unul de nimic la câștig. Decât să ai de a face cu omul slab, mai bine tale-ți

de Ministerul nostru de externe, arată pe șleau cum stă treaba cu bolșevicii și spune, că din partea Rușilor nu ne amenință nici o primejdie.

Cărnuirea dela București a purtat toată vremea schimb de telegrame cu Guvernul sovietelor din Moscova și bolșevicii totdeauna au mărturisit, că ei se socotesc a fi pe picior de pace cu România.

Când s'a făcut svonul cu îngrămădirea de trupe roșii la granițele Basarabiei, guvernul dela București a întrebât sovietele, să răspundă pe față și deschis: ce gânduri au cu acele oști? Iar sovietele au răspuns: — Nu avem nici un gând de dușmănie, decât căutăm a ne trimite oștile în acele orașe ale noastre, unde pot găsi mai multă hrană pentru timpul de iarnă.

Guvernul nostru nu s'a mulțumit însă cu atâta, ci a trimis pe însuș ministrul de război, generalul Rășcanu, să meargă dânsul în părțile Nistrului și să vadă cu ochii săi cum stă treaba și cam ce puteri îngrămădesc bolșevicii acolo?

Generalul Rășcanu s'a întors de curând la București și, într'o confătuire a miniștrilor, a arătat adevărata stare a lucrurilor.

Bolșevicii au la Nistru câteva divizii de oaste, însă fiecare divizie abia numără câte 2000 de oameni, cari s'au așezat pentru hrană și pentru a păstra stăpânirea bolșevică în Ucraina. Cu acelea divizii, precum spune

sumanul, chiar de șede pe su manul tău, dar să nu-i zici: Dă-te încolo! Că sunt unii așa de uricioși, de nici nea să nu le-o iei din mână. Și apoi vorba cea:

*Bate dracu, ori nu-l bate
Că la cruce
Nu li-i duce;
Om de pace
Nu li-i face.*

Nu e bun în lume să ajungă cât cinstea omului. Nu-i frumoasă boeria, ci-i frumoasă omenia; că bani sunt și la Țigani

Altfel nime nu poate fi deplin în lumea asta. Cine vrea să scape de năcazuri, trebuie să iasă din lume. Și în lumea cealaltă se zice că este o pâne și slănină, undeva dincolo de vămile văzduhului, pe care o vor mânca ceice în lumea asta nu se tânguesc de înșurat ori de măritat, ori ceice pot să doarmă trei zile și trei nopți după olaltă. Pânea și slăcina aceea și astăzi sunt neatînse. Năcazurile sunt doară pe oameni, nu pe dealuri.

Așa glăsuia bătrânul Onea Gheorghii Lupii din Gherghelaua.

dl general Rășcanu, bolșevicii nu se pot încumăta să treacă Nistrul, fiindcă tunurile și puștile noastre i-ar mătura dintr'o răsufare! De altfel nici nu arată de loc, că ar vrea să încerce așa ceva.

Noi avem înfărituri bune acolo și puțină oaste roșie stă reslătită, ca în fața unui zid de oțel, care la cea mai mică mișcare ar cutropi-o, ca pe-o mână de furnici.

A murit Lenin?

Telegrame din Berlin spun, că o gazetă rusească publică știrea despre moartea unui anumit Karpoff, din marele sfat economic al bolșevicilor.

De curând bolșevicii din Moscova au chemat din Germania doi doctori vestiți, cari să dea ajutoare lui Karpoff greu bolnav, făcându-le o plată mare în aur. Doctorii nemți nici nu ajunseseră până la granița Rusiei și Karpoff a murit.

Despre acest Karpoff se spune că ar fi însuși Lenin, vestitul tată al bolșevicilor, care în tinerețe și în scrierile sale purta numele de Karpoff.

Nu se știe încă, dacă de fapt răposatul Karpoff este Lenin. Însă e adevărat, că Lenin bolea greu în vremea din urmă.

Noua împărăteasă a Rusiei.

— Sau: fugi dela oala cu carne să mă îndop cu!

Ea este *navasta lui Trotski*, al doilea comisar al poporului din Rusia bolșevică. Tarevna cea de mai înainte a fost ucisă, după cum s'a scris, împreună cu întreaga familie ei și cu Țar cu tot, sub cuvânt, că Rușii sunt sătuli de împărați și împărăteșe! Nu se cuvine să aibă un om în mână atâta putere, câtă avea Țarul — ziceau bolșevicii —, dar mai ales nu se cuvine să trăiască unii oameni muritori în atâta îmbuibare, iar alte milioane de năcăjiți să flămânzească. Prin urmare, după vorba lor, bolșevicii s'au și îngrijit să nu mai fie nici Țar, nici țarevna în Rusia.

Au apucat la putere Lenin și cu Trotski, sub numele de comisari (imputerniciți) ai poporului. Și dacă au apucat-o în mână se și folosesc de ea mai cu vârf chiar decât betegosul Țar Nicolae.

Spun veștile din Rusia, că Doamna lui Trotski se poartă în haine scumpe, ea o împărăteasă, umblă prin oraș încunjurată de singi și de froi chiar ea fosta împărăteasă Alexandra... Iar pe fiul său îl poartă îmbrăcat întocmai cum purta Țarul Nicolae pe țareviu!

Casa lui Trotski forfotește de slujitori, de slujnici și de profesoare străine, engleze și franceze, cari au menirea să învețe pe Madam-Trotski la purtare împărătească! Că înainte vreme nu știa nici cum să poarte o pălărie domnească.

Iată, așa știa bolșevicii să facă dreptate pe pământ. Vorba aia: Fugi dela oala cu carne, să măndop eu!

Alegerea dela Sânmărtin va fi Marți în 1 Februarie.

Președintele Partidului Național Român a dat către organizațiile din circumscripția Sânmărtinului următoarea chemare:

Conducerea Partidului Național Român în bună înțelegere cu comitetul județean al partidului a fixat pentru alegerea de deputat din circumscripția Dicioșmărtin, care se va ține în 1 Februarie 1921, candidatura dlui Dr. Ioan Bianu, avocat în Blaj, fost primpretor al plasei Hususău și fost deputat al circumscripției cu același nume.

Această candidatură norocoasă este salutăată cu vie bucurie de toți prietini sinceri ai democrației, fără deosebire de partide.

Toate manifestările libere și neinfluențate ale cetățenilor sunt urmărite cu via interes și în deosebi alegerile parțiale în actuala situație politică au o importanță specială.

Vă invit deci să binevoști a lua toate măsurile necesare pentru a asigura reușita candidaturii noastre. Să trăiască Partidul Național Român! Să trăiască democrația națională! Să trăiască România liberă și mare!

Cu dragoste frățească:

Iuliu Maniu,
președintele Partidului Național Român.

Trenurile merg mai bine.

Controlori militari la trenuri.

Trenurile cfr. de o vreme înceace încep să meargă mai bine. Ferestile încep să se repareze, ici-colo vezi chiar lumină și simțești căldura cuptoarelor, nu mai sunt întârzieri așa de mari, cu un cuvânt s'a întâmplat ceace de mult trebuia să fie.

Acuma sunt controlori militari pe trenuri, cari își fac datorința, și când dau de vre-un păcătos li pun mâna în guler și-l dau la brazdă.

ȘTIRI

— **Boboteza la București.** Sfințirea apei la București s'a făcut și de data aceasta cu aceeași mare paradă, ca-n anii trecuți. Au fost de față Maiestatea Sa Regele, însoțit de flitorul său ginere, moștenitorul de tron al Greciei. Crucea, aruncată în apele Dâmboviței de către Mitropolitul Primat, a scos-o cetățeanul Pavel Anghel și apoi a dat-o Regelui, care a sărutat-o.

Intreg poporul din București și-a arătat și de data aceasta toată dragostea sa neajmărită, pe care o are pentru Regele Ferdinand. A fost un strigăt nesfârșit de »ura«.

— **Prefecți noi.** Au fost numiți prefecți în Ardeal: dnii Paul Moisil la jud. Turda-Arieș, Virgil Popescu la Blstrîța-Năsăud și I. Șofronie la Târnava-mare.

— **Morții francezi duși acasă.** Joia trecută s'a făcut la Iași desgroparea tuturor soldaților francezi, morți în războiul cel mare pentru libertatea României. Trupurile lor au fost duse la Paris și predate rudele lor. La Iași n'a mai rămas decât un singur mort francez, generalul Lafont, de a cărui mortmânt se îngrijește primăria orașului Iași, căreia i-l'a dat în grijă văduva acelui general.

— **Omul nevăzut.** Medicul rus, Dr. Vasilof, a descoperit un fel de alifie, cu care, dacă se unge omul, trupul i-se face străveziu.

— **Boala somnului la Craiova.** La spitalul militar al corpului I. de armată din Craiova au încetat din viață doi soldați. Doctorii, au aflat, că au murit de boala somnului, o boală nouă molipsitoare, care seceră multe vieți. S'au luat toate măsurile de lipsă pentru ca să ne putem scăpa de acest oaspe nechemat și atât de neplăcut!

— **Uliți în aier,** ori cum să-i mai zicem la cea mai nouă minune a Americii. În orașul Chicago din America de nord se va face deasupra ulițelor câte-o uliță nouă. Casele sunt adecă acolo cu câte 30—40 de rânduri de ferestri. Pe ulițele de pe pământ vor umbla trenuri, tramvaie și carăle mari și grele, iară pe cele din aier vor umbla căruțele și trăsurile mai ușoare.

— **America sătulă de războiu.** O pildă bună dă America lumii. Se vede, că ea de fapt s'a săturat de războiu și de aceea și-a micșinat armata așa de mult, încât astăzi are numai 250 mii de soldați, iară peste un an nu va mai avea decât 170 mii.

— **Sumanul Regilor.** E datină bătrână în multe țări, ca regii la încoronare să îmbrace un suman făcut anume, care se păstrează apoi și trece dela urmaș la urmaș. Un asemenea suman crăiesc aveau și Boemii (cehii) cu care se împodobeau regii lor în timpurile de demult. Acest suman se pierduse în cursul vremilor și nu mai știă nimenea de el.

De curând, mantia de încoronare a Cehoslovacilor a fost găsită la un blănar (suci) din Praga, care o primise în păstrare dela un mare slujbaş al țării. Ea a fost luată de-acolo și așezată în casa de scumpeturi a Statului.

— **Daț a costat războiul.** Ministrul-prezident al Angliei, dl Lloyd George, a spus unui gazetar, că războiul trecut a costat 30 milioane de morți și de răniți, și cam 50 miliarde funți șterlingi (bani englezești).

— **Ziua neagră a Londrei.** În Londra, capitala Angliei și cel mai mare oraș al Europei, într'una din zilele trecute nu s'a făcut ziua. O zi întreagă a fost noapte; oamenii dedați să se scoale și să-și isprăvească lucrurile, așteptau zădarnic răsăritul soarelui ori ivirea zorilor. Orașul a fost învăluit de o negură groasă, cum nu s'a mai pomenit, așa că nici lumina felinarelor n'au putut împrăștiă întunerecul. Trenurile, tramvaiele, trăsurile, carele și-au aprins lămpile și cu toate acestea se ciocneau într'una. Abia a doua zi s'a ridicat negura.

— **Bani de batjocură.** Un gazetar din Budapesta a adunat o sumedenie de hârtie de câte 2 coroane și pe dosul ei a tipărit: »Cumpărați numărul frumos de Crăciun al gazetei noastre«. Banca austro-ungară l-a părțit însă, pentru că și bate joc de banii țării și gazetarul nostru își ispășește acum gluma în pușcărie.

— **Oameni — pești.** Un oficiant englez, care a trăit mai multă vreme în Guinea-Nouă, o insulă din oceanul pacific (cea ai întinsă apă a lumii), pove-

stește într'o carte scrisă de curând, că în Guinea-Nouă trăiește un popor de apă, care adevărată viață și-o petrece numai în apă. Cocioabele lor, în cari dorm, sunt așezate pe niște picumbi în mijlocul apei, iară picioarele oamenilor acestora sunt așa de moi ca hârtia sugătoare. Poporul acesta se numește Agaiambu și trăiește pururea în apă. Ei umblă prin apă fără de a se scufunda. Prind rate sălbătece cocolindu-se în apă și apucându-le de picioare. Se nutresc cu pești, păsări de apă și cu rădăcini de plante de apă. Sub cocioabele lor îngrășă porci, pe cari îi tin într'un fel de cotef, asemenea leagănului, și-i nutresc cu pești. Și acești oameni, spune englezul nostru, sunt foarte îndestulați cu soartea și fericiți și mai cu seamă sănătoși, trăind foarte mult.

— **Umblă banii de nickel și de fier.** Când s'a făcut schimbarea coroanelor, despre banii de câte 20 și 10 fileri nu s'a făcut nici o pomenire. Ministrul de finanțe a dat însă acum o ordonanță, în urma căreia banii de fier și de nickel, de câte 20 și 10 fileri, sunt buni și cu ei se poate plăti. 20 fileri fac 10 bani, iară 10 fileri 5 bani.

— **Hoțitate.** În Berlin într'o zi clopoșiră la ușa unei case doi oameni, cari aduceau un covor mare și greu făcut sub. Servitoarei, care le deschise ușa, li spuseră, că tapetul este a unui locuitor din o odaie de mai jos, care însă nu este acasă. Pentru că să nu ducă tapetul acela greu înapoi și ca mâine iară să-l aducă, au rugat-o să-l sufere în casă până dimineața. Servitoarea se învoi și ei plecară mulțămindu-i. După ce sosi doamna sa acasă servitoarea li arată covorul și doamna nu zise nimic, n'a avut nici ea nimica împotriva.

Seara, pela orele 7, sosesc la casă niște cunoscuți, cărora le povestește doamna casei, că ce covor scump și mare păstrează ea în casă. Unuia dintre oaspeți îi plăceau mult covoarele; se rugă dară să îl arete. Când desfăcură tapetul, aflară în el un om, înarmat până-n dinți și având la sine tot felul de uelte pentru deschiderea ușilor. Era un hoț vestit. Iute trimiseră la poliție și pe îndrăznețul hoț li predară în grija celor ce-i făcură apoi judecata.

— **Mici cărți?** În Bolșevicia se întâmplă cele mai șoade trebi. Nu-i vine omului să creadă. S'a dat

acuma de curând o poruncă, în urma căreia nimenea nu mai are voie să aibă cărțile sale. Toate cărțile sunt ale tuturor și se păstrează într'o bibliotecă comună.

— **Târgul de fete dela Găina.** În vara anului trecut am fost tipărit în gazeta noastră o foaie despre Târgul de fete dela Găina, pe care l-am văzut cu ochii și ne-am minunat de frumusețile lui. Scrisul nostru a fost reprodus de ziarul »Neamul Românesc« din București.

Acum cetim, că dl Grigore Alebra, senator, în vederea de a se păstra frumoasele obiceiuri și datini strămoșești din Ardeal, a pus la îndemâna Ministerului Artelor o sumă anumită de bani, din care se va da în fiecare an câte 1000 lei celei mai bune buciunașe dela Târgul Fetelor din frumoșii munți ai Moșilor.

Ministerul va trebui să facă din vreme știre despre această cinste, iar un comitet ales va avea să hotărască, la fața locului, cu-i i-se euvin cei o mie de lei?

Târgul de fete dela Găina se ține în fiecare an în cea dintâi Duminică după Sănpetru.

— **Tifus în Rusia.** Ur-marea cărmuirii bolșevice, care a ucis și alungat din țară pe aproape toți învățații, și astfel și pe medici, este, că astăzi în Rusia bolșevică sunt peste 5 milioane de bolnavi în tifus (lingoare) și numărul bolnavilor în loc să se împuțineze crește într'una.

— **Banca mulerilor.** În orașul Filadelfia femeile au adunat bani și și-au făcut o bancă, unde lucră numai femei și dau împrumuturi numai femeilor. Cu bărbații nici nu vreau să stea de vorbă. Orașul acesta unde să fie, dacă nu în țara tuturor minunilor, în America.

Biblioteca populară a Asociațiunii și Calendarul. »Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român« aduce la cunoștința membrilor săi și a întregii obști românești, că Biblioteca sa populară care, în timpul războiului n'a mai putut apărea, acum reapare. Au ieșit de sub tipar și se află de vânzare: Nr. 92. Satul meu, un sat din Ardeal de Ioan Georgescu. Prețul 3 Lei. Nr. 93. Din Popor de Petrea Dascălul. Prețul 3 Lei. Nr. 94. Povestiri de Ion Agărbiceanu. Prețul 3 Lei. Nr. 95. Calendarul Asociațiunii pe anul 1921,

intocmit de d-l Ioan Georgescu, secretarul literar al Asociațiunii, cu ajutorul celor mai buni scriitori pentru popor: dna Aurelia Pop, d-nii Ion Blănu, Al. Lupeanu-Melin, Gavril Todica, Romul Simu, E. A. Chifa, V. Păcaia, Dr. G. Preda ș. a., și împodobit cu vederi frumoase din războiul pentru întregirea neamului, precum și cu vederi de obiecte privitoare la industria noastră țărănească. Calendarul are, pe lângă părțile obișnuite (poștă, telegraf, târguri din Ardeal și vechiul regat etc.) și o mulțime de răvașe (politic, cultural, bisericesc, militar ș. a.) despre întâmplările anului și e cel mai ieftin calendar românesc. Cine răspândește acest calendar, precum și Biblioteca populară a Asociațiunii, face operă de cultură națională.

Se vinde

din mână liberă un taur soiu alb de 2 ani la *Ciortea Niculae* din Cisteiul român p. Crăciunelul de jos, plasa Blaj. (28) 1-2.

Aviz.

Mi-am deschis atelier de tinichigiu, în piață, în casele A. Trifan, unde preiau or ce lucru ce cade în bransa aceasta. Fac din nou și repariez prompt și cu prețuri moderate.

Stefan Ciurtin, tinichigiu.

(29) 1-1.

De vânzare.

Dl Emil Olteanu din Blaj, strada Bănușiu, vinde 10 buc. fereste nouă (fără geamuri) lucrate din lemn uscat. (26) 2-3

„Stefania“
moară sistematică
a lui
ȘTEFAN DRAGOȘ,
fiul, — BLAJ.

□ □

Se va deschide în curând și va face tot felul de făinuri, gris și alce derivate.

(24) 5-10

Redactor responsabil:

IULIU MAIOR.

Cenzurat: Dr. Dughel primpretor.